

ČESKÁ ŠKOLNÍ INSPEKCE

Oblastní pracoviště

OSTRAVA

Inspekční zpráva

Mateřská škola Brušperk, Sportovní 520

Sportovní 520, 739 44 Brušperk

Identifikátor školy: 600 132 277 IZO: 107 621 321

Zřizovatel: Město Brušperk, K náměstí 22, 739 44 Brušperk

Školský úřad Frýdek Místek, Komenského 447, 738 01 Frýdek Místek

Termín konání orientační inspekce: 21. - 23. března 2000

Čj.	144 121/00-11084
Signatura	on2at112

CHARAKTERISTIKA ZAŘÍZENÍ

Mateřská škola (dále MŠ) je 4třídní předškolní zařízení s cílovou kapacitou 115 zapsaných dětí a jako jediná zabezpečuje potřeby města pro oblast předškolní výchovy. MŠ je rozpočtovou organizací města fungující v zálohovém rozpočtovém režimu. Je umístěna výhodně poblíž centra města, v blízkém sousedství s dalšími školskými zařízeními. Budova byla uvedena do provozu v roce 1981 jako účelové předškolní zařízení, jedná se o rozlehlý komplex budov, který je tvořen vzájemně propojenými pavilony. Ve dvou jsou jednotlivá oddělení (dětí jsou zde zařazeny podle věkové příslušnosti), ve třetím jsou zabezpečovány hospodářsko provozní funkce školy.

Součástí MŠ je školní jídelna (IZO: 103 020 055) s kapacitou 500 jídel, která zajišťuje stravování také v místní Základní škole a v Domově důchodců.

V MŠ je 20 zaměstnanců, z toho 8 zde zajišťuje pedagogickou činnost. Ředitelka MŠ je ve funkci od roku 1986.

HODNOCENÍ KVALITY VZDĚLÁVÁNÍ

Kvalita vzdělávací činnosti je hodnocena na základě hospitační činnosti, kterou provedla Česká školní inspekce v průběhu tří dnů. Hospitovaná vzdělávací činnost je posuzována z hlediska jejího plánování, materiálně technických, psychohygienických a personálních podmínek. Zjišťována je účinnost organizace a forem pedagogické práce, uplatňování motivace a hodnocení v pedagogické procesu, způsoby interakce a komunikace. Sledovaná efektivita výchovně vzdělávací práce byla hodnocena v rozmezí od vynikajícího až po ještě vyhovující výkon učitelek s převahou velmi dobrých výsledků.

Řízené činnosti

Prostorové uspořádání pro aktivní činnost dětí je řešeno účelně, třídy mají vlastní prostory, které poskytují dostatek možností pro realizaci vzdělávacích činností i pohybové aktivity. Estetický účinek vnitřní výzdoby a celková podnětnost prostředí je na velmi dobré úrovni, vypovídá o výtvarných a pracovních aktivitách dětí.

Materiální zajištění (zařízení MŠ, hračky pomůcky didaktická technika, hudební nástroje, spotřební materiál, knihy dětské i odborné atd.) je převážně dobré, splňuje základní potřeby MŠ s ohledem na plánovaný vzdělávací program. Vyšší opotřebovanost se projevuje zejména u učebních pomůcek, hraček a dětského nábytku. Jejich obnova je orientována spíše na drobnější spotřební vybavení. Z realizovaných nákupů a způsobu užívání materiálních prostředků lze vyvodit závěr o maximální míře péče o svěřený majetek a úspornost v čerpání rozpočtu školy.

V budově MŠ byla provedena v průběhu letošního roku velká rekonstrukce (topení, voda), která výrazně zkvalitnila provozní podmínky. Práce byly realizovány při běžném provozu MŠ a dle všech zjištění (dokumentace tříd, rozhovor s ředitelkou) byla organizace práce s dětmi vhodně přizpůsobena ztíženým provozním podmínkám při zvýšeném pracovním vytížení všech zaměstnanců.

Plánování jednotlivých tříd je řešeno měsíčními plány, které jsou rozděleny do týdenních tematických okruhů. Postihují zejména řízené zaměstnání v dopoledním bloku, částečně také další aktivity v tematické návaznosti. Obsah činností je převážně tradiční se zaměřením na běžné motivační okruhy. Již třetím rokem je inovačním vzdělávacím prvkem ekologická výchova, ve které jsou využívány systematické poznatky z dalšího vzdělávání učitelek, které pořádá ostravská agentura pro ekologickou výchovu a poradenství „VITA,,.

Základním východiskem plánování řízené vzdělávací činnosti jsou standardizované Časově tematické plány pro mateřské školy (1987) zpracované podle Programu výchovné práce pro jesle a mateřské školy (vydané MŠ ČSR dne 23.12.1983 pod čj. 33 483/83-201). Plány zohledňují rovnoměrné zastoupení všech výchovně vzdělávacích oblastí a ve výběru úkolů obecně diferencují náročnost programu s ohledem na věkovou skupinu. Plánovaná realizace zvoleného úkolu nepodléhá vždy efektivnímu metodickému postupu, u předškolních tříd byla zjištěna tendence snižovat náročnost s ohledem na reálné možnosti dětí.

Řízení činnosti jsou převažující výchovně vzdělávací aktivitou, jsou organizovány v průběhu celého dne převážně ve formě kolektivní a skupinové, příp. individuální. Jsou zařazovány v souladu s režimem dne a plánem, důsledně je dodržováno rovnoměrné zastoupení všech vzdělávacích oblastí. V organizaci je akcentována převážně funkční forma motivace dětí, častým jevem je uplatňování frontální metody práce s dominantním přístupem učitelky a nižší podíl aktivit zaměřených a na situační a problémové učení, příp. samostatnou činnost dětí.

U nabídky části řízených činností nebyla zjištěna motivační a vzdělávací vazba na tematické zaměření programu.

Významnou řízenou aktivitou jsou zájmové kroužky, ve kterých jsou sdružovány děti podle zájmu o nabízenou oblast a se souhlasem rodičů. Kroužky převážně nepodléhají plánování, v dokumentaci MŠ není stanoven jejich cílový záměr. Náplň je tvořena operativně dle aktuálního výběru učitelkou, bez výraznější vazby na běžný program tříd. Vedení kroužků je prezentováno jako zcela samostatná aktivita, která obohacuje činnost MŠ. Z posouzení průběhu vedení některých kroužků (ekologický, hudební) je zřejmá vyšší úroveň dovedností a poznatků dětí v dané oblasti a vysoký zájem učitelek o tuto činnost.

Ve všech třídách MŠ bylo zjištěno pozitivní interakční klima, které podporuje vzájemné vztahy mezi dětmi a učitelkami. Projev učitelek je kultivovaný a vlídný. Uplatňované organizační metody však vedou k převaze verbálního projevu učitelek a jejich nadměrné dominanci, která neaktivizuje děti k samostatnosti v činnosti a komunikaci. Komunikační a sociální návyky předškolních dětí jsou převážně na dobré úrovni, pouze ve třídě 3-A se projevuje nižší úroveň komunikačních dovedností (problém s přirozenou kázní dětí, nižší hladina zájmu o program třídy).

Sledované řízené činnosti byly posuzovány z hlediska celkové efektivity pedagogické práce. Byl zjištěn převážně vyrovnaný výkon učitelek a dobrý výchovně vzdělávací záměr, který byl realizován standardními metodickými postupy převážně v dobré kvalitě.

V dílčím hodnocení je kvalita vzdělávání v rámci řízených činností souhrnně hodnocena ve všech sledovaných oblastech dobře.

Spontánní činnosti

Spontánní aktivity dětí doplňují průběh řízených aktivit ve formě volných her a zájmových činností, které obvykle nemají výraznější vazbu na plán třídy a vycházejí z aktuálního zájmu dětí. Podíl učitelek na jejich rozvoji je spíše nižší. Převažuje využívání stolních her, částečně se děti zapojují do neřízených námětových her. Průběh a obsah spontánních hrových činností je orientován zejména na samostatnou zájmovou aktivitu dětí, vliv učitelky je soustředěn zejména na materiálové zajištění a usměrňování projevů chování dětí.

K dispozici je běžný materiál pro hry a zájmové činnosti, který však nepodléhá dostatečné inovaci a míra jeho opotřebení může snižovat podnětnost. K dispozici je celý prostor tříd. Podmínky v organizaci spontánních aktivit poskytují dětem přiměřenou míru pro uplatnění samostatnosti ve výběru hry, hraček a manipulaci se spotřebním materiálem.

Oblast rozvoje návyků a dovedností dětí v sebeobsluze, hygieně, stolování apod. je na velmi

dobré úrovni ve všech třídách. Děti projevují značnou samostatnost a dovednost, přirozeně přijímají běžné stereotypy spojené s těmito úkony. Podíl sebeobslužných aktivit na celkovém programu tříd je přiměřený a nenásilný.

Průběh spontánních aktivit a her dětí je ve většině sledovaných oblastí hodnocen dobře. Ještě vyhovující je jejich plánování a efektivita organizace zejména s ohledem na podnětnost působení učitelky a efektivní začlenění do programu třídy.

Hodnocení kvality vzdělávací činnosti

Celková úroveň kvality vzdělávací činnosti je posuzována ve všech sledovaných kategoriích (tj. plánování a příprava, podmínky, organizace, metody a formy, motivace a hodnocení, interakce a komunikace) a v souhrnném vyjádření je efektivita pedagogické práce hodnocena dobře.

HODNOCENÍ KVALITY ŘÍZENÍ

Plánování

Základní zaměření činnosti MŠ je vyjádřeno v ročních plánech školy. V pedagogické části dlouhodobě uvádějí zejména zvýšenou orientaci na ekologickou výchovu (třetí rok), dále pak všeobecné zaměření na další typ výchov (pro školní rok 1999/2000 – citová výchova, rozvoj pracovních dovedností a sebeobslužných návyků). Uvedené hlavní úkoly nejsou blíže specifikovány z hlediska realizačních kroků a vyjadřují spíše obecné cíle, běžné ve standardním programu předškolních zařízení. Základní dlouhodobé zaměření na ekologickou výchovu je konkrétnější, v koncepčním zpracování však vyjadřuje spíše stagnaci z hlediska kvalitativního rozvoje (roční plán nepostihuje žádné změny a vývoj vyplývající z dřívější realizace).

Organizační část plánu vymezuje obsazení jednotlivých tříd, režim dne bez bližší specifikace tříd a specifické úkoly učitelů. Vyjádření organizačních prvků činnosti je obecné, bez zřejmé vazby na vývoj podmínek MŠ.

Výrazným prvkem v zaměření MŠ je bohatá nabídka zájmových aktivit a kroužků – výtvarný, dramatický, pohybový, ekologický, logopedie, flétny. Jejich vazba na hlavní úkoly, příp. koncepční vyjádření jejich obsahu (kromě ekologického kroužku) není v celkové koncepci školy vyjádřena. V dotazníkovém šetření, které provedla Česká školní inspekce v průběhu pobytu v MŠ je s jejich nabídkou zcela spokojeno 62% zúčastněných rodičů.

Koncepční plánování vyjadřuje dlouhodobou tendenci v pedagogické činnosti (ekologická výchova) a obecně aktualizuje další zaměření MŠ. Při posuzování efektivity plánování byl zjištěn stereotypní přístup k rozvoji zvolené koncepce a tendence k formalismům při jejím vyjádření. Při zohlednění základní volby koncepce školy a výraznou aktivitu MŠ při zajišťování nadstandardních aktivit je efektivita plánování školy hodnocena dobře.

Organizování

Organizační způsob řízení MŠ je s přihlédnutím k rozsáhlosti objektu efektivní, základní pravidla jsou vyjádřena v organizačním a vnitřním řádu, se kterým jsou seznámeni rodiče i zaměstnanci. Výchovně vzdělávací proces probíhá podle rozvrhu přímé výchovné práce učitelů a je hodnocen jako funkční a efektivní také v souvislosti s časovým začleněním nadstandardních aktivit. (S vnitřním řádem a uspořádáním denních činností dětí je podle dotazníků zcela spokojeno 87% rodičů).

Vnitřní informační systém je založen na každodenním úzkém kontaktu ředitelky školy se všemi zaměstnanci a na účinné struktuře operativních pedagogických a provozních porad. K běžnému předávání informací slouží také nástěnka ve společných prostorách a propojení celého objektu telefonem.

Kontakty MŠ s veřejností jsou velmi dobré a zejména vazba na Základní školu v Brušperku je vynikající (organizace zápisu, spolupráce učitelek, kontakty dětí, společné aktivity apod.). Formy spolupráce s rodiči zahrnují zejména tradiční společné akce (besídky, výlety apod.), dále je organizováno setkání při třídní schůzce. Účinná je činnost registrovaného Sdružení rodičů a přátel dětí při mateřské škole v Brušperku, které pomáhá při zajišťování některých větších akcí. Poradenská aktivita, orientace na poskytování ucelených informací o dítěti a způsoby informování rodičů o konkrétním programu MŠ jsou dle zjištění hodnoceny průměrně. Z dotazníků vyplývá, že rodiče jsou dobře informováni o organizačně provozních záležitostech MŠ (zcela spokojeno 72% rodičů), informační služby týkající se vnitřního programu a možnosti spolupráce s MŠ hodnotí rodiče spíše průměrně (zcela spokojeno 54% rodičů).

Dokumentace MŠ je vedena řádně a přehledně, nebyly zjištěny nedostatky.

Organizační systém MŠ je funkční a přehledný, nižší efektivita byla zjištěna u stávajících forem kontaktu s rodiči (zaměření na individuální informovanost o dítěti a poskytování informací o konkrétním programu tříd). Efektivita organizačního řízení je celkově hodnocena velmi dobře.

Vedení a motivování pracovníků

Kolektiv MŠ je stabilizovaný, z dlouhodobých pracovních vztahů vyplývá vyrovnaný výkon a příznivě vyvážené interpersonální klima.

Řízení MŠ je postaveno na nedirektivním a neformálním přístupu k pracovníkům, pravidla jejich vedení jsou vymezena a pracovníci znají dobře své kompetence. Vnitřní diskusí je motivován inovační přístup k výkonu pedagogické práce, vytvořením podmínek pro další sebevzdělávání je podporován tvořivý přístup k práci s dětmi. Personální zajištění kroužků podporuje zájmovou profesní orientaci učitelek. V organizaci vedení MŠ je akcentována aktivita učitelek nejen v běžné práci s dětmi, ale také iniciativní vztah k vnějším aktivitám MŠ.

Organizační a materiální podmínky pro zapojení učitelek do dalšího vzdělávání jsou v MŠ velmi dobré. Orientují se na praktické využívání knihovny MŠ, která je velmi dobře vybavena odbornou pedagogickou literaturou. Vynikající je zapojení do systému odborných seminářů. Učitelky velmi aktivně využívají vzdělávací nabídku, některé jsou aktivními členkami odborných sekcí pro hudební a výtvarnou výchovu. Účast všech na seminářích pro ekologickou výchovu podporuje uplatňování zvolené koncepce MŠ. Důsledně je řešen systém přenosu odborných informací na všechny učitelky.

Motivačním prvkem řízení je přístup k poskytování nadtarifních složek platu (odměn) u jednotlivých zaměstnanců podle stanovených hodnotících kritérií.

Personální řízení umožňuje vyrovnaný pracovní výkon a vytváří pozitivní pracovní klima. Sledovaná oblast je hodnocena velmi dobře.

Kontrolní mechanismy

V systému kontroly je rozlišena každodenní vnitřní kontrola provozních a hospodářských

činností a dodržování výchovně vzdělávacích stereotypů, které jsou vymezeny v organizačním a vnitřním řádu školy. Dále pak kontrola efektivity pedagogické práce ve formě pravidelné hospitační činnosti a hodnotící části pedagogických porad.

Kontrolní činnost je písemně dokladována, ze zápisů a sledované efektivity prováděných rozborů hospitací vyplývá její praktická účinnost ve vztahu k jednotlivým pracovníkům. Hospitační činnost je pravidelná, v průběhu inspekce ředitelka reálně posoudila úroveň pedagogického stylu jednotlivých učitelek a vymezila v hodnocení dílčí závěry pro jejich další práci.

Kontrolní činnost plní dostatečnou zpětnovazební funkci ve vztahu k provozu školy a výsledkům výchovně vzdělávací práce. Její celková orientace vyjadřuje pozitivní zaměření ve smyslu metodického vedení. Kontrolní systém je hodnocen jako velmi dobrý.

Hodnocení kvality řízení

Na základě výše uvedeného posouzení sledovaných oblastí byla zjištěna velmi dobrá úroveň řídicí práce se zodpovědným přístupem k realizaci výchovně vzdělávacího programu. V řízení školy je kladen důraz na efektivní organizaci provozu, velmi pozitivně je hodnocena podpora dalšího vzdělávání učitelek, spolupráce se základní školou a organizační i motivační začlenění velkého množství nadstandardních aktivit do výchovně vzdělávacího programu. Snížená praktická účinnost byla zjištěna u koncepčního plánování a formy kontaktu s rodiči nemají potřebnou efektivitu zejména v zaměření na vnitřní informovanost v rámci tříd.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

- Rozhodnutí MŠMT o zařazení předškolního zařízení do sítě škol čj. 451/96/201-01
- roční plán školy (1998/1999, 1999/2000)
- vnitřní a organizační řád školy
- personální a hospodářská dokumentace
- zápisy z pedagogických a provozních porad
- hospitační záznamy
- evidence dětí, přehled docházky dětí do MŠ
- přehledy výchovné práce, záznamy pedagogické diagnostiky
- výchovně vzdělávací plány tříd (1998/1999, 1999/2000)
- výsledky práce s dětmi (pracovní listy, výkresy, výrobky apod.)

ZÁVĚR

Pozitiva

- Kvalitní provozní podmínky, které vznikly po vnitřní rekonstrukci budovy a účinná spolupráce se zřizovatelem (Město Brušperk).
- Příznivé interpersonální vztahy podporované nedirektivním způsobem řízení a vyplývající z dlouhodobých pracovních vztahů.
- Aktivní přístup učitelek k dalšímu vzdělávání.

- Vysoká nabídka zájmových kroužků, které rozšiřují základní program MŠ a zaměřují se na zvýšený zájem dětí a rodičů.
- Podnětný způsob spolupráce se Základní školou v Brušperku.

Negativa

- Snížená efektivita koncepčního plánování z hlediska aktualizace dlouhodobého záměru, návaznosti na program tříd a dílčí organizační změny.
- Snížená efektivita plánování tříd s ohledem na vyváženost spontánních a řízených činností, uplatnění tematického zaměření a osvojení stanoveného úkolu.
- Zvýšená dominance učitelek v průběhu výchovně vzdělávací práce.
- Formy kontaktu s rodiči nejsou dostatečně efektivní ve smyslu individuální informovanosti o dítěti a o vnitřním programu tříd v návaznosti na koncepční program MŠ.

Finanční prostředky přidělené ze státního rozpočtu jsou čerpány účelně vzhledem ke schváleným učebním dokumentům a v souladu účelem jejich poskytnutí.

V souvislosti s provedenou orientační inspekci je sledovaná mateřská škola hodnocena jako předškolní zařízení tradičního typu, které vytváří dobré předpoklady pro rozvoj dětí předškolního věku.

Datum vyhotovení inspekční zprávy a složení inspekčního týmu

Razítko

Školní inspektoři	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	Mgr. Jarmila Španihelová	Mgr. Jarmila Španihelová v.r.
Členové týmu	Mgr. Anna Lacková	Mgr. Anna Lacková v.r.

V Novém Jičíně dne 25. dubna 2000

Datum a podpis ředitelky mateřské školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 2. května 2000

Razítko

Jana Vontrobová

Jana Vontrobová v.r.
Podpis ředitelky

Předmětem orientační inspekce bylo dílčí zhodnocení činnosti školy dle § 18 odst. 3, 4 zákona ČNR č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů.

Dle § 19 odst. 8 téhož zákona může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Hodnoticí stupnice

Stupeň	Širší slovní hodnocení
Vynikající	<i>Zcela mimořádný, příkladný</i>
Velmi dobrý	<i>Výrazná převaha pozitiv, drobné a formální nedostatky, nadprůměrná až spíše nadprůměrná úroveň</i>
Dobrý	<i>Negativa a pozitiva v rovnováze, průměrná úroveň</i>
Ještě vyhovující	<i>Převaha negativ, výrazné nedostatky, citelně slabá místa</i>
Nevyhovující	<i>Zásadní nedostatky, které ohrožují průběh výchovně-vzdělávacího procesu.</i>
Plní, je v souladu	<i>Dodržuje, čerpá účelně, efektivně</i>
Neplní, není v souladu	<i>Nedodržuje, nečerpá účelně, efektivně</i>

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Školský úřad Frýdek Místek Komenského 447, 738 01 Frýdek Místek	2000-05-17	144 146/00-11084
Zřizovatel Město Brušperk K náměstí 22, 739 44 Brušperk	2000-05-17	144 147/00-11084

Připomínky ředitelky školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
		Připomínky nebyly podány.